

Wiadomości krajowe.

U w i a d o m i e n i a

C. K. Rządu krajowego.

Najjaśniejszy Pan najwyższą uchwałą z dnia 29. Czerwca r. b. i stosownie do przepisów najwyższego Patentu z dnia 8. Grudnia 1820 raczył Józefowi Graf mieszczaninowi i słószarzowi w Mariabilf Nro. 131 mieszkającemu, nadać pięcioletny przywilej na wynalazek mechanizmu do łożek, który w oczy nie wpada, bardzo jest trwały i pomimo, że sam mało waży, bo tylko 50 funtów, iednakże do ciężaru przeszło 200 funtów, a nawet do powozów i do soff użyty być może, za pomocą którego: 1) spód łożek, pojazdów lub soff ruchomym będąc, bez obcey pomocy od każdego wedle potrzeby i wygody, podniesionym lub niżonym być może; 2) tak ludzie zdrowi jak chorzy mogą wedle upodobania położenie ciała swojego odmienić a nawet w łożku n. p. siedzieć; 3) mechanizm ten szczególniej dla kobiet rodzących wielką ulgę przynosi; 4) czyni nie potrzebnem zbyteczne podścielenie pod głowę, i 5) pomaga do większego utrzymania czystości łożek.

Najjaśniejszy Pan najwyższą uchwałą z dnia 19. Sierpnia r. b. i stosownie do przepisów najwyższego Patentu z dnia 8. Grudnia 1820 raczył Józefowi Siegel, Buchhalterowi w handlu oycy swojego Ignacego Siegel, w Ołomuńcu Nro. 193 mieszkającemu, nadać przywilej pięcioletny na poprawę prochu chemicznego co do istoty zasadzającą się na tém: że proch takowy ma twarde ziarnka i politurę zwierciadłu podobną, wilgoci i iskróm z krzesiwa spadającym opierającą się, a zatem jest dobrym do przewożenia lub przechowywania w składach, iakoteż, że nie tak łatwo się ścięra i w proszek obraca się, i tém samym nie tak łatwo zapala się na podpałę, zapobieganiu, mogącym wynikać z nieszczęścióm, przy używaniu zwyczajnego prochu chemicznego, szczególniej odpowiada; wszakże pod tym warunkiem, że proch taki tylko w miejscu przez Zwierzchność ra bezpieczne od ognia uznanym, robiony, i przechowywany być może, że zatem tenże Siegel przed utworzeniem takiej fabry-

ki lub składu podług §. 11. rzeczonego Patentu sobie dozwolonem, Zwierzchności przody o tém donieść ma i kupującemu ten proch, drukowany sposób używania go, dołączyć; nakolniec, że mu nie wolno większego mieć zapasu, nad pięć funtów, i tylko po dwa a najwięcey po cztery łoty sprzedawać lub przeselać.

Najjaśniejszy Pan najwyższą uchwałą z dnia 26. Sierpnia r. b. i stosownie do przepisów najwyższego Patentu z dnia 8. Grudnia 1820 raczył towarzystwu do utworzenia zakładu rozdrobniania drzewa opałowego, pod firmą Phoras zawiązanemu i przez C. K. Aęnta nadwornego Ignacego Kawalera de Schönfeld zastępowanemu, nadać pięcioletny przywilej na poprawę maszyny jego wynalazku do rozdrobnienia drzewa opałowego ieszcze pod d. 10. Marca 1822 nprzywilejowaney, która to poprawa co do istoty zasadza się na tém: 1) że trzywanie się w kupie polanek i onych rozłożenie się, samem toczeniem bez pomocy rąk uskutecznić się daie; 2) że polana takowo, bez nateżenia siły podnosić można, 3) że dziewo tylko machiną na każde miejsce naydłuższego składu i równie bez pomocy rąk zaraz na wóz złożone być może; nakoniec 4) że prędkość w układaniu się polan na kupę, w iedney chwili bez nieporządnego polan zamieszania się powiększona lub zmniejszona być może.

Najjaśniejszy Pan najwyższą uchwałą z dnia 19. Lipca r. b. i stosownie do przepisów najwyższego Patentu z dnia 8. Grudnia 1820 raczył Józefowi Wincentemu Bauer młodszemu, w Mariabilf pod Nrm. 96 mieszkającemu nadać trzyletny przywilej na wynalazek robienia z płótdów krajowych z przymieszaniem cokolwiek cukru napoju gorącego (ponczem Niemieckim nazwanego), który prawdziwemu ponczowi zupełnie się równa, a daleko jest tańszy, i dla swojej trwałości w nayodlegleysze strony wyselanym być może a z resztaków jego robi nadto bardzo przyjemną i tanją limoniadę.

— Z Wiednia d. 24. Listopada. —

Podług §. 23. i 24. istniejących i Austriackiemu narodowemu bankowi najlaskawiej udzielonych statutów, powołanymi bydź mają

owi 100 Akcyonaryuszów za współczłonków Wydziału, którzy podług wykazu książek akcyonaryuszowych w sześć miesięcy przed czasem i w czasie powołania wydziału posiadali największą ilość akcey.

Ponieważ czas ten zbliżył się, przeto ze strony Dyrekcji bankowej ze względu liczby akcyonaryuszów i przyrózney liczbie, ze względu dawniejszych arkuszy książki akcyonaryuszowej, kładą się tu podług abecadłowego porządku wszyscy Ichmość akcyonaryuszów, którzy d. 1. Lipca 1823 posiadali największą ilość akcey i dotychczas je posiadają:

- Appl Franciszek. — Arnstein i Eskeles. — Aschkenasy Izrael. — Bathiany Xiążę Filip. — Bergera Tadeusz Synowie. — Berger Winc. — Bethmanowie bracia. — Biacbi Duca di Casalanza Fryd. Baron. — Biedermann M. L. — Bogsch Jakób. — De Borsch Fryd. — Buol-Schauenstein Jan Rudolf Hr. — Carlebach Leopold. — Clary Xiążę Jan. — Dessauer z Synem. — Dietrichstein Franc. Xaw. Hr. — Du Mont de Florgy Józef Eduard Kawaler. — Elkan L. A. — De Erbmanszabl Fr. — Eskeles Bernhard Baron. — Familyny zaopatrujący fundusz. — Faulkel Winc. — Frank i Komp. — Fries i Komp. — Galler Maciey. — Gastl J. G. — Geymüller J. H. Kawaler (starszy). — Geymüller J. H. Kawaler (synowiec). — Goldstein L. G. — Harrah Jan Hrabia. — Hassauerek F. — Heimannowie bracia. — Hiss Fr. — Henikstein i Komp. — De Herz L. N. — Herring Jan Kawaler. — Heymerle Fr. Kawaler C. K. Agent nadworny. — Hofmann i Goldstein. — Isenflam Karol. — Kaan Samuel. — Kiniski (Opiekun Xiążęcia Rudolfa). — Königswarter Maur. — Kornwalich. — Kufferle Ign. — Laso Dymitr. — Lamel z synem. — Lewinger Samuel. — De Liebenberg z synami. — Liechtenstein Xiążę Jan. — Lilienwald Prokop Kawaler. — Lissl Jan Chr. — Löwenthal J. J. — Lo Presti Ludwik Baron. — Lorenz Marcin C. K. Radca Stanu. — Mayer Fr. Xaw. — Mayer Jan. — Medyolańska fabryka Cyen i Kartona PP. Kramera i Komp. — Mayr Fr. Xaw. Kawaler. — Montano J. A. — De Neuwall M. — Paulspartelowie bracia. — Pernold Karol Leopold. — Plank Fr. — Poller Ant. Fr. — De Provencheres Karol. — Radislowitsch Jędrzej. — Ries R. J. — Schaschek de Mezihrz Fr. — Schindler Karol Kawaler. — Schloissniggowie bracia. — Schloissnigg Fr. Baron. — Schuller Adam. — Schuller J. G. i Komp. — Schwarz Jan Jakób. — Schwarzenberg Xiążę Józef. — Schweighofer Jan Jerzy. — Sina Jerzy Szymon. — Singer Leop. — De Spech

- Jędrz. — Stany Niższej Anstr. — Stein Leop. — Steiner Melchior Kawaler. — Todesco Hermann. — Trauttmansdorff Xiążę Ferd. — Triangi Ant. Hrabia. — Unkbrechtsberg Emanuel Kawaler. — Walter Leonard. — Wayna i Komp. — De Wayna Józef. — Weyhersheim M. H. — Weiss Adolf. — Welzer Maciey Józef. — De Werklein Józef. — De Wertheimstein Hen. Herm. — Wertheimsteinowa wdowa po Hermanie. — Wiener z synami. — Wieser Michaf. — Würtemberg Xiążę Ferdynand. — Würth Antoni.

Ci z wymienionych to PP. Akcyonaryuszów, którzy innym odstąpili akcey swoich bez wdania się tutejszego urzędu i nie posiadają ani dwudziestu pięciu bankowych akcey, raczą w krótkim czasie zgłosić się do bankowej Dyrekcji, ażeby byli w stanie przed Zgromadzeniem Wydziału do wszystkich Ichmość Akcyonaryuszów wydać list wzywający, do osobistego stawienia się i działania.

Wydziałowe Zgromadzenie odbędzie się w nowym domu bankowym na ulicy szynkarskiej d. 13go Stycznia 1823.

Dań w Wiedniu d. 20. Listopada 1823.

Józef Hrabia Dietrichstein,
 Gubernator uprzywilejowanego Austriackiego Banku narodowego.
 Melchior Kawaler Steiner,
 Zastępca Gubernatora w Banku Narodowym.
 Jan Chrzeciel Baron Puthon'
 Dyrektor Banku.

Kurs Wiedeński z dnia 25o Grudnia: Obligacye długu Stanu 5 procentowe w M. H. 81 1/8. — Obligacye na pożyczkę do wygrania przez losy z r. 1300 za 100 ZR. M. H. — Obligacye na pożyczkę do wygrania przez losy z r. 1821 za 100 ZR. M. H. — — Certyfikaty na pożycz. z r. 1821 za 100 M. H. — Kurs na Augsburż za 100 Kur. — — — — — Usc. — Moneta konwencyjna za 100. 219 7/8. — Akcyje bankowe, jedna po 22 ZR. M. H.

Wiadomości zagraniczne. Ameryka Hiszpańska.

Zapewniają w listach z St. Thomas, że w Hawannie przygotowują wyprawę celem odzyskania Hiszpańskiej części w St. Domingo. Sądzą, że ta wyspa nie opatrzyła się w należyty stan obrony i że dosyć będzie 1000 ludzi, ażeby Hiszpania w owych stronach szczęśliwy odniosła skutek.

Donoszą w wiadomościach z Chili z d. 25go Czerwca, że Rząd Chilijski wydał wyrok uwalniający niewolników w obrębie ziem Rzeczypospolitey. Czekamy jeszcze potwierdzenia tej wieści.

Podług listów z Peru dochodzących aż do 14go Lipca dowiadujemy się, że Jenerał Santa Cruz wkroczył do Arequipy miejsca ważnego, odległego prawie o mil 70 od Cusco. Daleko inż posunięto przygotowania do wyprawy, którą Rząd Państwa Chili przeciw wyższemu Peru przeznaczył. O'Higgins dowodzić ma tą wyprawą. Aż do zgromadzenia Kongressu ma Jenerał Freyre być na ozele Rządu Chilijskiego. Jenerał Arrenales walczący inż tak długo przeciw rojalistom w Chili, prowadzi teraz w wyższem Peru na [południe od Potozy dzielną wojnę gueryllasów.

Portugalia i Brazylia.

Dnia 7go Września obchodzono uroczyscie w Rio de Janeiro rocznicę niepodległości Brazylijskiej. Zgromadzenie prawodawcze posłało Cesarzowi Deputacją z powińszowaniem, który na iey mowę odpowiedział sposobem, z którego wyraźnie można było poznać, że nie myśli wracać pod panowanie kraju macierzystego. — W kilka dni później (podług wiadomości z d. 21. Września, które okręt pocztowy Margrabia Salisburi przywiózł do Anglii) miał przybyć z Lizbony do Rio de Janeiro Portugalski wojenny okręt Voador z Kommissarzami mającymi z Cesarzem zawierać ugode, lecz zabrano go, iako dobrą zdobycz, a Kommissarzom zakazano wysiadać na ląd. Przeniesiono ich na inny okręt, na którym mieli powrócić do Lizbony.

Angielski Wice-Admirał Reale na okręcie swoim stojącym w Tajo na kotwicach, dawał d. 29. Paźdz. wielką ucztę Królowi Portugalskiemu, Infantowi i Infantkom, Ministrom i pierwszym Oficerom siły lądowej i morskiej. Cały pokład okrętu za pomocą ptóciennych ścian bocznych przemieniony był w salę, a sala ta była przyozdobioną sztandarami. Wielu członków stanu szlacheckiego było także na téżem uczcie. Wszystkie stojące w porcie Angielskie wojenne okręty dawały ognia na powitanie Króla. Ponieważ Król uwolnił żeglujących po rzęce Tajo od pewnego podatku, użytkując przeto z téj sposobności ozdobili członkowie swoje galęziami puszczały rakiety, by Królowi swoją wdzięczność okazać.

Hiszpania.

Podług gazety »Gwiazdy« iadać Król z rodziną swoją do Madrytu, był d. 7. Listopada w Valdepennas, d. 8. w Manzanares, a d. 9. w Tembleque. Wszędzie przy-

gowano go z radością; Valdepennas było oświecone.

Dnia 10. Listopada wyiechali do Królewskiej siedziby w Aranjuez, dla przyięcia Króla, wszyscy Sekretarze Stanu i bawiący w Madrycie współczłonkowie Rejencji.

Król ze swoją rodziną przybył do Aranjuez d. 11go Listopada w południe. Przyjęmowany był od Ministrów, obcych Postów, wielu Grandów i kilku Jeneratów.

Podług wiadomości z Madrytu z d. 12. z. m. (umieszczonych w Gwiazdzie) miał Król dnia następującego uroczyscie wieść do Stolicy. Wszyscy spodziewają się ważnych wyroków, które Król Jmć Katolicki wydać miał z Aranjuez, gdzie był d. 12. L st.

Dnia 13go stanął Król Jmć rzeczywiscie w Stolicy Hiszpanii witany radośnie od niezmierney masy ludu.

Król dał swojemu Stryiowi, Infantowi Sebastian order Złotego Runa.

Podług Gwiazdy z d. 22. Listopada uwięziono w Madrycie d. 13. w. m. dwudziestu byłych członków Konstytucyynego Ayuntamiento, między którymi był Margrabia Santa-Cruz.

Podług listów z Gibraltaru z d. 27go Października przybyło tam ieszcze więcéy zbiegów Hiszpańskich, mianowicie członków dawnych Stanów. Wielu chce płynąć do Anglii, a między nimi Jenerałowie Alava i Argueles. Sir Rob. Wilson bawi tam także i zamysła opuścić Gibraltar wraz z Jenerałem Lallemand. (Jest inż w Londynie)

Restaurador z d. 7. List. donosi, co następnie, o bliższych szeregach wypadku zdarzonego w Kadyxie między Jenerałem Bourmont i Hiszpańskim Gubernatorem tego miasta d'Aunoy, d. 20. Paźdz. (a zatém w dni kilka po odezwach, które w ostatniéy Gazecie nasz. umieściliśmy):

»W Poniedziałek d. 20. Października zrana uwięziono Xiążęcia del Parque i pewnego Latre, byłego naczelnika politycznego Korunny i Exgubernatora Kadyxn. Jenerał Bourmont pisał do Gubernatora d'Aunoy z zapytaniem, iak śmiał postąpić sobie tak samowolnie nie uwiadomiwszy wprzód o tém dewódzce Francuzkiego, co powinien był uczynić w skutku wyroku wydanego z Andujar d. 7. Sierpnia. Gubernator odpowiedział, że cdebrał na to rozkaz szerególny. Hrabia Bourmont żądał, by mu ten rozkaz pe-

kazano, lecz Gubernator nie chciał tego uczynić. Po różnych sporach za i przeciw, które w ciągu dnia tego zachodziły, posłał Jenerał Francuzki sześciu żandarwów z wyraźnym rozkazem do Gubernatora, ażeby miasto opuścił. Gubernator usłuchał rozkazu i opuścił Kadyx d. 21. o 2giej godz. zrana. Zdarzenie to wytkładał sobie każdy podług własnego interesu. Ale teraz opowiemy rzecz najszczególniejszą. We Wtorek wieczorem tak było pełno w teatrze, że się aż duszono. Widowisko dawano na cześć Francuzkiego Jenerała. Gdy wszedł po pięćkróć zabrzmiwały oklaski; a w równym czasie wypuszczono na salę kilka białych gołębi z pasowemi i białemi, pasowemi i żółtymi, i pasowemi i zielonemi wstążkami. Jenerał przyymował te hołdy z pogardą i posłał do loży Muncypalności Adjutanta z oświadczeniem, że każe spuścić kortynę, jeżeli nie porzestaną tych uniesień. Zapobiegł także, iż nie grano pod jego oknami serenady, na którą już się gotowano. Dnia następującego wydał niniejszą odezwę: «

»Mieszkańcy Kadyxu! Chociaż dotychczas nie słyszeliście jeszcze moiego głosu, ściągłem jednak dawam bacność na wasze polityczne postępy. Postrzeżenia moje przekonały mnie, że iścieście ucywilizowanym Narodem, a żyjąc w przekonaniu zwodniczym nadziei idealnego dobra, które wystawiał wam za rzeczywistość Rząd od całej Europy wzgardzony, wszelako nie nadwerzężyliście spraw Miestatu, ale spodziewam się, że i nadal wiernie wypełniać będziecie poruczone wam obowiązki i niszczyć będziecie zamachy tych nieprzezornych, którzy na Tron się targnęli! Przeciw tym walczyłem z orężem w ręku, a czyniąc zadosyć godności mojej, usiłowałem obalać ich spiski. «

»Co się was tycze, Mieszkańcy Kadyxu, was, którzy nie iścieście naczelnikami rokoyszów, nie bójcie się niczego i życie spokojnie ns łonie rodzin waszych. Ja bowiem spuszczając zastonę na wszystkie przeszłe czyny będe was bronit, jeżeli kto pod pozorem fałszywój gorliwości zechce was niepokoić. «

»Osoby i sprawy wasze uważać będę z temi względami, jakie wpaisię we mnie naturalne na rozumie i sprawiedliwości oparte zasady. Lecz z równą sprawiedliwością karać będę rozsięwiających ze szczególniejszych zamiarów zmyślone wieści, niespokojnością lud nabawiające. Karać będę tych wszystkich, którzy Rząd JKMości czernie starają się, lub którzy dopaszczają się podstępów wiadomych mi doskonałe. Już poczynilem potrzebne roz-

porządzenia, a pierwszy przewiniący w podobnym względzie ukarany zostanie podług surowości praw dla przykładu i napomnienia. «

»Mieszkańcy Kadyxu! Największą wdędy zrobicie mi radość, jeżeli będziecie Królowi waszemu wierni i podlegli, a każdy z was wypelniać będzie obowiązki, które wykonywać powinien. «

(podpisano.) Jenerał Porucznik
»Hrabia Bourmont. «

Xiążę Hobenlohe w rozkazie dziennod wydanym do 3go oddziału woyska będącego pwiego sprawę, chwali postępowanie tego oddziału ukończonój właśnie wyprawie wojenney i donosi, że woysko tego oddziału nowe odbierze przeznaczenie; część jego jedna powróci do Francyi, a drugie części po innych miejscach Hiszpanii rozłożone będą. — Jenerał Porucznik Hrabia Rottembourg zapowiedział w rozkazie dziennym, że w skutku ukończonój wojny w Katalonii związki między Hiszpanią i Francją znowu i w tem miejscu przywrócone będą.

Zaraz po wkróceniu woyska Francuzkiego do Barcellony wydał Marszałek Moncey następującą odezwę: »Mieszkańcy Barcellony! Woysko Francuzkie przybywa w imieniu Króla Jmci Katolickiego zabrać w posiadłość warownią i miasto Barcellonę. Uważajcie w niem tylko sprzymierenców i przyiaciół. Za szczęśliwe się poczyta, moggo pracować wraz z wami nad ubezpieczeniem powszechnego porządku, zgody i spokojności. Wypelniajcie znowu dawne wasze zatrudnienia z tem zaufaniem, że my nad bezpieczeństwem was wszystkich czuwać będziemy. Oświeceni doświadczeniem, złożcie u nog waszego Władcy dowody waszój podległosci, miłości i wierności. Niech żyją Bourbony! Niech żyją Królowie Francuzki i Hiszpańskie! «

Dziennik Rozpraw donosi z Barcellony pod d. 11stym Listopada: »Stolica Katalonii jest zupełnie spokojna, na miejscu władz konstytucyjnych postanowiono inne. W Niedziele d. 9go Listopada odśpiewano uroczyste *Te Deum*; wieczorem było miasto oświetlone. — Ani wyobrażenia nie można sobie zrobić o doskonaleści warowki, otaczającej miasto i zamki. Warownie te opatrzone są mnogą ilością ciężkiej broni i kul różnego wagiarni. — Czwarty oddział woyska powrócił przed końcem Listopada do Francyi. Dziesiąta dywizya ma wyruszyć d. 14go, tuż za nią

wywdzie dziewiąta i piąta; część jedna piątego oddziału zajmować będzie Katalonią. Główny dowódzca oddziału tego Marszałek Lauryston przybył dnia dzisiejszego do Barcelony dla nmowienia się z Marszałkiem Moncey, które miejsca ma naszym wojskiem osadzić. — Szwadron Barcelony pod rozkazami P. Rosamel, którego Xiążę Naczelnik mianował Kontr-Admiralem opuściwszy zatokę odplynął w części do Karthageny, gdzie Torrijos dotąd się mężnie opiera. Wielu konstytucyjnych Hiszpanów odplynęło do Włoch i do Szwajcaryi.

Marszałek Moncey mianował nową Municypalność Barcelony. Składa się z dwóch Alkadów, szesnastu Regidorów, dwóch Syndyków i czterech Reprezentantów. Nowo mianowany Ayuntamiento wydał następujący adres do mieszkańców Barcelony: »Mieszkańcy Barcelony! Piękne to miasto zyskało teraz wcale inną postać. Wojsko Francuzkie, które ie zajęło w imieniu Ferdynanda VII. i na mocy wiadomey wam umowy obwieszcza wam, że za szczęśliwe się poczyta, jeżeli wraz z wami będzie mogło przyczynić się do zabezpieczenia publicznego porządku, zgody i spokojności rodzin. Jest to wielkie dzieło, do którego ci wszyscy przyczynić się powinni, którzy nazywają się przyjaciółmi pomysłności oyczyny. Tu macie sposobność mądrością i rozwagą ochronić się od wielkich nieszczęść. Położenie Barcelony wymaga wspaniałomyślnego zapomnienia. Inaczej działający podpadną surowości praw karzących wszelkie bezprawia. Oddział Municypalności będący tymczasowo na czele spraw tego miasta osadził, że ozuwanie nad temi sprawami jest naygodniejszym przedmiotem iego usiłowań i będzie pierwszym iego zatrudnieniem. Mieszkańcy Barcelony! Wspieraycie iego zamiary i iak dotąd ciągle utrzymuycie stawę spokojnych i poczciwych obywateli. Kommissarzów częściowych potwierdziliśmy tymczasowo na ich urządach, słuchaycie ich głos, organu życozeń tego politycznego ciała, i bądźcie przekonani, że iak długo ta tymczasowa Junta będzie w urzędowaniu, nieomieszka starać się o waszą spokojność i pomysłność.

Co się tycze kapitulacyi Barcelony, Hostalrychu i Tarragony ieszcze na następujące szczegóły zgodził się Marszałek Moncey z Jeneralem Minę:

»Art. 1. Zamki Montjnich i Pio zajęte będą przez wojsko Francuzkie d. 4go Listopada o 6tey godz. z rana. — Twierdza i zamek odebrane będą dnia tego samego o 7mej

godziwie z rana. — Jenerał Francuzki mianowany Gubernatorem miasta uda się teyże samey godziny do twierdzy. Samo miasto zajęte będzie przez wojsko Francuzkie d. 4go Listopada o 10tey godzinie przed południem. — Dway Hiszpańscy wyżsi Officerowie mianowani przez Jenerala Minę towarzyszyć będą Francuzkiemu kolumnom przy zajmowaniu zamku Montjuich i Pio, twierdzy i miasta.»

»Art. 2. Adjutantci placu z mianowanymi w tym celu Officerami głównego sztabu zatrudnią się obsadzeniem stanowisk. — Adjutant ieden uda się d. 3. Listopada do głównéy kwatery do Sarryi i Gubernatorowi mianowanemu ze strony Francuzkiéy wręczy drukowany spis stanowisk i koszar miasta.»

»Art. 3. Milicyie złożą broń swoię o 9. godz. z rana; żołnierze stojący na straży oddadzą broń dopiero po złuzowaniu. — Teyże samey godziny, gdy zamki i miasto zajęte będzie przez wojsko Francuzkie, wojsko liniowe załogi stanie w porządku do bitwy na stołku. — Wspomnione wojsko załogi po obsadzeniu stanowisk uda się na wyznaczone mu miejsca, dokąd odprowadzone będzie przez Officerów Francuzkich głównego sztabu.»

»Art. 4. Przed cywilnemi i wojskowemi Władzami straż stać będzie.»

»Art. 5. Officerowie, którym na mocy 5. Artykułu Konwencyi wolno jest mieszkać w Barcelonie mogą sprowadzić się do twierdzy. jeżeli im się podoba.»

»Art. 6. Hiszpańscy i Francuzcy Officerowie wyznaczeni do oddawania i odbierania gmachów wojskowych, równie iak intendenci i woieni Kommissarze, powinni d. 4. Listopada zneydować się w miejscach i godzinach wyznaczonych w tym celu. I t. d.»

Główny Dowódzca Walenoyi i Murcyyi doniósł, że wyspa Mayorka poddała się Królowi d. 7. Listop. — Gazeta Madrycka ciągle umieszcza adresy nadsyłane Królowi od różnych Stanów Hiszpanii.

Xiążę Angoulême powracając do Francyi był w Lerma d. 9. Listopada.

Jenerał Major doniósł Ministrowi Woyny z Madrytu d. 13. Listopada, że wojsko drugiego oddziału zajęło d. 5. Listopada Karthagenę w imieniu Króla Hiszpańskiego. Odebranie tego miasta wykonano z naywiększym porządkiem. Podobnież wojsko 2go oddziału zajęło także Peniskolę. Na mocy ngody zawartéy dnia 6. w. m., która zyskała potwierdzenie Jenerala Molitora, miano nadzieię, że wojsko iego zaymie d. 12. t. m. Alikan-

te. Po ukończonem poddaniu się miejscy, drugi oddział wyruszy niezwłocznie do Francji przez Walencyją, Sarragosę i Tolozę i w ten czas właśnie pierwsza jego kolumna przybędzie do tego ostatniego miasta, gdy ostatnia wywdzie z Madrytu i Burgoa.

— Z Paryża d. 14. Listopada. —

Gwałtowne kroki, których użyto w Hiszpanii od chwili oswobodzenia Króla Ferdynanda, przypisują Sekretarzowi Stanu, Viktorowi Saez, którego dotąd uważają jako pierwszego Ministra, obwiniają go wraz, iż skłonił Króla Swoiego, aby życzliwych i stosujących się do czasu rad Xiążęcia Angoulême, które dążyły do zgody i pojednania się z Narodem, nie usłuchał. Wkrótce się okaże, czyli wiadomość ta ma swoją zasadę i czyli uchylenie Wiktora Saez od stępu Państwa pociągnie także za sobą jakową zmianę w systemie Rządowym, teraz w Hiszpanii przywróconym. Saez, który, jak wiadomo, jest wraz Spowiednikiem Króla Jmci Katolickiego, ma na przyszłość, jak mówią, tylko sprawami duchownemi zatrudniać się, a zatem nie ma mieć więcéy głosu i krzesła przy Radzie Królewskiej, a tém mniej kierować sprawami Stanu. Nie mamy jeszcze dokładnych wiadomości co do bliższych szczegółów, które były powodem do takiej odmiany. Lecz niech będzie jaka chce przyczyna, zapewniają, że Król Ferdynand, skoro tylko przybędzie do swojej Stolicy, natychmiast nowe Ministerium urządzi, na którego czele stanąć ma Don Cas-Irujo, jako Minister Spraw Zewnętrznych, a Viktor Saez nie ma być wcale do tego Ministerium powołany. Ministerium nowe składać ma także Vargas y Laguna, dotychczasowy Posel Hiszpański przy Dworze Papieżkim, (podług Dziennika: *Journal de Paris* ma być pierwszym Ministrem.) Baron d'Erroles, jak słychać, ma zostać Ministrem Wojny, a Don Viktor Saez otrzymać ma bogate Biskupstwo. Lecz nie będzie, jak głoszą, Arcybiskupem Toledańskim, którego Naczelnikiem był niedawno zmarły Kardynał Bourbon. Arcybiskupstwo to przeznaczone dla małoletniego syna Xiężny Beira, a niektórzy mniemają, że Saez będzie Administratorem aż do pełnoletności Xiążęcia. A że się zdaje podług wszelkiego podobieństwa, iż X. Saez Spowiednikiem Króla pozostanie, wnosić więc moż-

na, iż zawsze będzie miał przemagający wpływ na sprawę Rządową.

Dowiadujemy się właśnie, iż Marszałek Molitor, przeznaczony naczelnym dowódcą pozostającego wojska Francuzkiego w Hiszpanii, prosił usilnie Rządu naszego (Francuzkiego) o uwolnienie go od tego dowództwa. Słychać, że prośbie jego zadosyć uczyniono i iż że Jenerał Porucznik Hrabia Bourmont naczelnym dowódcą wojska zajmującego Hiszpanię mianowany został.

Wielka Brytania i Irlandya.

Urodziny Xiężniczki Angusty obchodzono w Windsorze ze wszelkimi, jakie tylko być mogą uroczystościami. Król zda się być w naysłabszym zdrowiu.

P. Canning powrócił d. 16. Listopada do Londynu. Dnia 18. t. m. miała być rada Gabinetowa, na której P. Huskisson raz pierwszy po swoim mianowaniu miał mieć miejsce i głos.

Robert Wilson przybył d. 8. Listopada do Falmouth na okręcie pocztowym Walsingham.

Francyja.

Gwiazda pisze pod dniem 19. Listopada: «Król chce, ażeby Xiążę Angoulême uroczystie wjeżdżał do Paryża. Skromność tego Xiążęcia zapewne poddać się musi rozkazowi i życzeniom Króla. Xiążę pojedzie teraz inną drogą. Dnia 30. Listopada będzie nocował w Tours, d. 1. Grudnia w Chartres, a d. 2. wjedzie do Paryża. Będzie iechał przez Versailles. Wyjadą na przeciw niemu Władze wojskowe i Deputowani różnych oddziałów. Dotąd przybyły już do Paryża wszystkie pułki gwardyi.

Gwiazda zaprzecza temu, jakoby Kardynał Fesch chciał porzucić Arcybiskupstwo Lugduńskie. — Przeciwnie Konstytucyoniści zapewnia z listu pisanego z Rzymu, że co się tyozę Kardynała Fesch, Gazeta Codzienna miała słuszność, a Gwiazdasprzeczała się niestusznie.

Posel Portugalski Margrabia Mariałwa wręczył Królowi ozdoby wojskowego orderu Portugalskiego.

Marszałek Lauryston przybył do Paryża i objął bióro Ministerstwa Królewskiego Domu.

Król zabronił Jen. Savary przystępu do Dworu.

(Do tego Numeru Gazety dołączony jest LXXII. Numer Rozmaitości.)